

Dosarul nr. 3ra-546/22
2-20155601-01-3ra-12052022

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani (jud: V.Chisilița)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud: A. Minciuna, E.Palanciuc, V.Negru)

ÎNCHEIERE

15 iunie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componentă:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Aliona Miron
Iurie Bejenaru

examinând admisibilitatea recursurilor depuse de Consiliul pentru Prevenirea și Eliminarea Discriminării și Asigurarea Egalității și de Savin Veronica,

în cauza de contencios administrativ, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Hlopețchi Igor Pavel împotriva Consiliului pentru Prevenirea și Eliminarea Discriminării și Asigurarea Egalității, persoanei terțe Savin Veronica și Hlopețchi Igor Igor cu privire la contestarea actului administrativ individual defavorabil,

împotriva deciziei din 16 februarie 2022 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost admis apelul depus de Hlopețchi Igor Pavel și Hlopețchi Igor Igor, s-a casat hotărârea din 28 iunie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani și s-a emis o nouă decizie prin care s-a admis acțiunea,

c o n s t a t ă :

La data de 10 decembrie 2020, Hlopețchi Igor Pavel a depus acțiune în contencios administrativ împotriva Consiliului pentru Prevenirea și Eliminarea Discriminării și Asigurarea Egalității, persoanei terțe Veronica Savin și Hlopețchi Igor Igor cu privire la contestarea actului administrativ individual defavorabil (f.d.2-9).

În motivarea acțiunii a indicat că, la 06 august 2020 Savin Veronica s-a adresat cu o plângere către Consiliul pentru Prevenirea și Eliminarea Discriminării și Asigurarea Egalității împotriva lui Hlopețchi Igor Pavel și avocatul Hlopețchi Igor Igor.

În motivarea plângerii sale, aceasta și-a arogat apartenența la grupul etnic romi și a solicitat constatarea faptului discriminării, hărțuirii etc.

Prin decizia din 13 noiembrie 2020, pronunțată în cauza nr. 174/20 a fost dispus următoarele: faptele constatate reprezintă hărțuire pe criteriu de origine etnică; Consiliul recomandă dlui Hlopețchi Igor Pavel să aducă scuze în scris, petiționarei pentru expresiile discriminatorii și ofensatoare prin intermediul aceleiași modalități sau mijloace prin care au fost răspândite și va depune toată diligența pentru a nu admite astfel de expresii pe viitor; Consiliul recomandă dlui

Hlopețchi Igor Pavel să aducă scuze publice, în scris, petiționarei pentru expresiile discriminatorii și ofensatoare prin intermediul aceleiași modalități sau mijloace prin care au fost răspândite și va depune toată diligența pentru a nu admite astfel de expresii pe viitor; reclamatul va informa Consiliul, în termen de 10 zile de la recepționarea prezentei decizii, privind măsurile întreprinse sau planificate pentru executarea recomandărilor formulate în prezenta decizie.

Reclamantul a mai indicat că, Consiliul a dispus publicarea deciziei contestate cu explicarea dreptului de a contesta actul administrativ direct în instanța de judecată în condițiile legii speciale.

Reclamantul a expediat în adresa pârâtului o cerere prealabilă prin care a solicitat anularea în tot a actului administrativ contestat și suspendarea executării acestuia, acțiuni care s-au dovedit a fi lipsite de șanse reale de succes.

A considerat, Hlopețchi Igor Pavel că, autoritatea pârâtă a admis spre examinare o sesizare privitoare la o pretinsă faptă de discriminare, peste termenul legal de 12 luni. Mai mult, petiționara a participat la toate etapele proceselor judiciare în care se pretinde că a fost discriminată, iar pretinsa „luare de cunoștință” ulterioară cu actele procedurale a fost făcută doar cu scopul de a camufla omiterea termenului de prescripție la sugestia cet. Golosceapov Evghenii.

A mai menționat reclamantul că, Consiliul pentru prevenirea și eliminarea discriminării și asigurarea egalității a depășit nejustificat termenul legal de 30 zile de examinare a plângerii stabilit de art. 15 alin. (1) Legea cu privire la asigurarea egalității.

Deși în actele dosarului administrativ, denotă că plângerea a fost depusă la 06 august 2020 pe cauza nr. 174/20 membrul raportor Golosceapov Evghenii a finalizat procedura administrativă abia la 13 noiembrie 2020, contrar art. 60 și art. 62 Cod administrativ.

Reclamantul a indicat că, Consiliul pentru prevenirea și eliminarea discriminării și asigurarea egalității a desfășurat o procedură clandestină fără a asigura citarea legală a lui Hlopețchi Igor Pavel la adresa de domiciliu, de serviciu, e-mail sau prin Monitorul Oficial.

În conformitate cu prevederile art.54 - 66 din Legea nr.98 din 21.12.2012 cu privire la activitatea Consiliului pentru prevenirea și eliminarea discriminării și asigurarea egalității, la examinarea plângerii se invită părțile (petiționarul, reclamatul și, după caz, persoana interesată). Data și ora invitației se coordonează cu membrul raportor. Neprezentarea părților nu împiedică examinarea plângerii. În cadrul audierii, Consiliul propune părților concilierea sau soluționarea prin mediere a conflictelor apărute în urma săvârșirii faptelor discriminatorii. Refuzul părților de a găsi o soluție reciproc acceptabilă se consemnează în procesul-verbal al ședinței Consiliului. Petiționarul sau, după caz, persoana interesată trebuie să prezinte fapte și eventuale probe care susțin plângerea, iar reclamatului îi revine sarcina de a proba că faptele nu constituie discriminare. Reclamantul este invitat, în termen de 10 zile de la expedierea plângerii, să prezinte opinia și probele care ar dovedi că fapta invocată în plângere sau autosesizare nu constituie discriminare. Neprezentarea nejustificată a informațiilor solicitate de Consiliu se sancționează conform legislației în vigoare și este interpretată de Consiliu în defavoarea reclamatului.

În ședință atât petiționarul, cât și reclamatul au dreptul să fie asistați de un avocat sau de un reprezentant. Părțile implicate în soluționarea plângerii care nu

posedă limba de stat sunt în drept să beneficieze de serviciile unui interpret achitate de Consiliu. În urma audierilor și examinării tuturor datelor, informațiilor și documentelor legate de acțiunile sau comportamentul discriminatoriu la care se referă plângerea sau autosesizarea, membrul raportor întocmește un proiect de decizie, pe care îl prezintă Consiliului spre aprobare. Consiliul deliberază în ședință închisă. Ședința de deliberare poate avea loc în aceeași zi sau la o dată ulterioară, stabilită de Consiliu, dar nu mai târziu de 5 zile de la data ședinței. Decizia se adoptă cu votul a 3 membri ai Consiliului și este semnată de membrii care au participat la adoptarea acesteia. În caz de paritate a voturilor, se consideră că decizia nu a fost adoptată, iar examinarea cauzei se amână. Decizia Consiliului poate fi contestată în instanța de contencios administrativ. Decizia rămasă definitivă este un act oficial, executoriu pentru subiecții vizați. Decizia Consiliului se comunică părților în termen de 10 zile de la adoptare și produce efecte de la data comunicării. La caz decizia a fost comunicată peste 18 zile de la adoptare.

A declarat, Hlopețchi Igor Pavel că analizând respectarea procedurii la emiterea actului administrativ contestat, a reținut că, normele de drept sus-indicate, reglementează în mod direct obligația Consiliului de a cita părțile în ședința de examinare a plângerii petiționarului, obligație care corespunde dreptului părților de a participa în ședință, or, neprezentarea părților, nu împiedică Consiliul să examineze plângerea, însă neînștiințarea părților că au dreptul de a se prezenta, denotă ilegalitatea acțiunilor Consiliului la examinarea plângerii, ceea ce duce la anularea actului emis pe marginea plângerii respective.

Reclamantul a indicat că, autoritatea pârâtă și-a arogat atribuții judiciare și a emis un act administrativ cu încălcarea competenței, și a depășit limitele dreptului discreționar. Mai mult, cu privire la obligarea reclamantului, de a prezenta scuze publice, se menționează că, o asemenea măsură nu este prevăzută nici de Legea cu privire la asigurarea egalității nr. 121 din 25.05.2012, nici de Regulamentul de activitate al Consiliului pentru prevenirea și eliminarea discriminării și asigurarea egalității, aprobat prin Legea cu privire la activitatea Consiliului pentru prevenirea și eliminarea discriminării și asigurarea egalității nr. 298 din 21.12.2012.

Astfel, pîrîtul a aplicat o măsură ce nu este prevăzută de lege.

A notat reclamantul, Hlopețchi Igor Pavel, că autoritatea pârâtă a emis un act administrativ aflându-se într-un conflict real de interese. Toți membrii CPEDAE s-au aflat într-o stare de conflict de interese, iar membrul raportor prin participarea la examinarea cauzei nr. 174/2020 a admis violarea art. 51 din Codul administrativ, ceea ce duce la nulitatea absolută a actului administrativ. Autoritatea pârâtă nu a luat în considerație toate faptele relevante. Autoritatea pârâtă nu a luat în considerație faptul că actele procedurale sunt depuse în instanță de o altă persoană decât Hlopețchi Igor Pavel. Mai mult, din materialele dosarului administrativ, se reține că pretinsa victimă a discriminării Savin Veronica, consideră că a fost hărțuită și discriminată pe criteriu de etnie. O circumstanță relevantă care nu a fost luată în considerație de autoritatea pârâtă rezidă în faptul că potrivit sentinței de condamnare a rudelor de gradul întâi a petiționarei, se atestă etnia „moldoveni”. Pe de altă parte aceeași informație se regăsește și în fișa cetățeanului Republicii Moldova, Savin Veronica.

La caz, criteriul reținut de CPEDAR „apartenența la grupul etnic țigani” nu există, deci e un obiect nul. Or, o persoană nu poate fi discriminată pe criteriu de etnie romă, dacă ea nu are nicio tangență cu acest grup etnic.

Nu mai puțin relevantă este circumstanța, neglijată ostentativ de membrii CPEDAE care rezidă în informațiile statistice privitoare la repartiția etnică, și în satul de baștină al terțului, numărul persoanelor de etnie romă este egal cu zero. Iar, în actul administrativ contestat sunt indicate date eronate cu scopul de a conferi o aparență de legalitate a acestui document. Așadar, autoritatea pârâtă nu a luat în considerație faptele relevante stabilite prin recensământul populației pentru perioada 2004-2014, și a indicat în mod fals că localitatea Huzun este o comunitate dens populată de țigani.

Potrivit Raportului reprezentativ privind cartografierea localităților dens populate de romi în Republica Moldova se atestă următoarele date: Date recensământ - 0 persoane. Date APL - 0 persoane. Recensământul populației 2004 - 0 persoane. Recensământul populației 2014 - 0 persoane.

Subsecvent, evaluarea respectării principiului proporționalității constă din patru elemente. Testul de proporționalitate se realizează pe verticală, astfel, lipsa unui element eșuează testul și denotă ilegalitatea actului administrativ individual. În conformitate cu aceasta, o măsură oficială întreprinsă de autoritățile publice și instanța de judecată este proporțională dacă: 1. are un scop legitim, 2. este potrivită, 3. necesară și 4. rezonabilă.

Prin urmare, măsura oficială întreprinsă de CPEDAE nu este prevăzută din perspectiva temeiului juridic de către lege, fapt contrar art.21 alin.(3) și 29 Cod administrativ.

Totodată, nu este clar scopul legitim urmărit de către Consiliul prin măsura oficială realizată. Este sau nu potrivită măsura cu scopul legitim, nu poate fi apreciată din lipsă de elemente de fapt ce urmau să fie acumulate conform art.22 și 87 Cod administrativ, dar și din lipsa scopului legitim, care nu numai că nu este exprimat, dar nici motivat, fapt contrar art.31 și art.118 Codul administrativ. O măsură de stat este întotdeauna potrivită dacă ajută la promovarea obiectivului dorit. Motivarea trebuie să justifice prin forța logicii, raționamentelor, probelor și normelor de drept, toate elementele care compun legalitatea actului administrativ, însă, la caz, această exigență lipsește.

Conform art.30 Cod administrativ, autoritățile publice nu pot întreprinde măsuri cu efect retroactiv, cu excepția cazurilor prevăzute de lege. Autoritățile publice nu pot întreprinde măsuri care să afecteze situațiile juridice definitive sau drepturile dobândite, decât în situații în care, în condițiile stabilite de lege, acest lucru este absolut necesar pentru interesul public. Totodată, încălcările descrise, incertitudinea și netransparența hotărârii emise de CPEDAE și amenințarea cu răspunderea contravențională, fac dovada caracterului incert al actului administrativ individual defavorabil.

A solicitat, reclamantul Hlopețchi Igor Pavel anularea ca fiind ilegal actul administrativ defavorabil - decizia Consiliului pentru Prevenirea și Eliminarea Discriminării și Asigurarea Egalității din 13 noiembrie 2020 în cauza nr. 174/20.

Prin hotărârea Judecătorei Chișinău, sediul Rîșcani din 28 iunie 2021, s-a respins acțiunea (f.d.114, 113-135).

La data de 28 iunie 2021, Hlopețchi Igor Pavel și Hlopețchi Igor Igor au declarat apel împotriva hotărârii instanței de fond, solicitând admiterea cererii de apel, casarea integrală a hotărârii Judecătorei Chișinău, sediul Rîșcani din 28 iunie 2021, cu emiterea unei noi hotărâri de admitere a acțiunii (f.d.118).

Din materialele cauzei se atestă că, hotărârea contestată a fost pronunțată la data de 28 iunie 2021 (f.d.114), cererea de apel nemotivată a fost înregistrată la data de 28 iunie 2021 (f.d.118), recepționată hotărârea motivată de părți la 04 octombrie 2021 (f.d.136), iar apelul motivat depus la 03 noiembrie 2021 (f.d.140-147). Astfel, instanța de apel a conchis că cererile de apel nemotivat și motivat au fost depuse în termenii prevăzuți de lege.

Prin decizia din 16 februarie 2022 a Curții de Apel Chișinău s-a admis cererea de apel înaintată de Hlopețchi Igor Pavel și Hlopețchi Igor Igor. S-a casat integral hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani din 28 iunie 2021 și s-a emis o nouă decizie prin care s-a admis acțiunea depusă de Hlopețchi Igor Pavel împotriva Consiliului pentru Prevenirea și Eliminarea Discriminării și Asigurarea Egalității, persoanei terțe Savin Veronica și Hlopețchi Igor Igor cu privire la contestarea actului administrativ individual defavorabil. S-a anulat decizia Consiliului pentru Prevenirea și Eliminarea Discriminării și Asigurarea Egalității din 13 noiembrie 2020 în cauza nr. 174/20.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a menționat că la data de 06.08.2020, de către Savin Veronica a fost depusă plîngere la Consiliul pentru prevenirea și eliminarea discriminării și asigurarea egalității, examinarea plîngerilor fiind stabilită pentru data de 23 octombrie 2020, ora 10:00. Ședința de audieri din 23 octombrie 2020, ora 10:00, a fost amînată pentru data de 02 noiembrie 2020, ora 13:00, pe motiv că a parvenit cererea depusă de Hlopețchi Igor Pavel. Se atestă că, la ședința din 02 noiembrie 2020 au fost prezenți – petiționara Savin Veronica, ședința fiind prezidată de Președintele Consiliului (Ian Feldman), în prezența a doi membri Doltu Svetlana și Goloșceapov Evghenii, iar la ședința din 13 noiembrie 2020 fiind emisă decizia Consiliului privind constatarea faptelor de discriminare a petiționarei, fiind semnată de 5 membri. În condițiile în care legiuitorul prin norma specială a instituit condiția în ceea ce privește numărul de membri care participă la ședințele Consiliului, conform cărora, ședințele sînt deliberative dacă la ele participă 4 membri, prin urmare se constată că, Consiliul pentru prevenirea și eliminarea discriminării și asigurarea egalității ilegal a emis Decizia nr.174/20 din 13 noiembrie 2020, or, din perspectiva emiterii actului prin care Consiliul soluționează plîngerea și constată existența sau lipsa faptei discriminatorii condiția de a fi prezenți 4 membri la ședințele deliberative este obligatorie, circumstanță care nu se reține în cazul dat.

Raportînd circumstanțele de fapt relatate la prevederile legale enunțate supra, instanța de apel a reținut că, Decizia Consiliului din 13 noiembrie 2020 a fost emisă cu încălcarea normelor privind procedura de examinare a plîngerilor, de emiterie și comunicare a deciziilor Consiliului, or, se constată că, la ședința Consiliului din 02 noiembrie 2020 la care s-a examinat plîngerea petiționarei a avut loc cu încălcarea cerinței privind cvorumul necesar (4 membri), deoarece la această ședință, conform procesului-verbal a participat doar 3 membri ai Consiliului.

Prin urmare, instanța de apel a menționat că este neîntemeiat argumentul invocat de intimat că ședința de examinare a plîngerii poate fi desfășurată și de un membru al Consiliului, or potrivit normelor invocate supra intimatul confundă procedura de examinarea a plîngerii de membrul raportor, care întocmește un raport asupra plîngerii, pe care îl prezintă spre examinare celorlalți membri ai Consiliului cu cel puțin 5 zile pînă la data stabilită pentru ședința de examinare a

plîngerii de către Consiliu. Astfel ședința Consiliului se desfășoară cu condiția de a fi prezenți cel puțin 4 membri și cu participarea celorlalți participanți la proces.

Mai mult, instanța de apel a indicat că, instituirea unui termen concret identificat pentru emiterea deciziei de către CPEDAE pe marginea plângerilor formulate de persoanele interesate se află în unison cu principiul legalității, securității raporturilor juridice și certitudinii juridice, termen care de altfel este menit să disciplineze conduita destinatarilor legii și să asigure un climat coerent și previzibil de examinare a plângerilor înaintate pe făgașul Legii cu privire la activitatea Consiliului pentru prevenirea și eliminarea discriminării și asigurarea egalității.

Instanța de apel a notat că ședință de audieri a avut loc la data de 02.11.2020, respectiv, actul administrativ, urma să fie emis cel târziu la data de 09 noiembrie 2020 (reieșind din faptul că 7 și 8 noiembrie erau zile nelucrătoare). Însă, actul administrativ – decizia Consiliului pentru prevenirea și eliminarea discriminării și asigurarea egalității datează cu 13 noiembrie 2020, fiind emisă cu încălcarea termenului prevăzut de pct.63 al Regulamentului de activitate al Consiliului pentru prevenirea și eliminarea discriminării și asigurarea egalității, aprobat prin Legea cu privire la activitatea Consiliului pentru prevenirea și eliminarea discriminării și asigurarea egalității, nr. 298 din 21.12.2012.

Instanța de apel a concluzionat că, intimatul a examinat plîngerea depusă de Savin Veronica cu încălcarea normelor de procedură prevăzute de Legea nr. 121 cu privire la asigurarea egalității și de Regulamentul de activitate al Consiliului pentru prevenirea și eliminarea discriminării și asigurarea egalității, aprobat prin Legea nr.298 din 21.12.2012.

Cu referire la legalitatea deciziei în fond, Completul de judecată a reținut că, în motivarea soluției sale, CPEDAE a indicat că, remarcile insultătoare și stereotipice cu referire la etnia romă, folosite în corespondența dintre părți, ating nivelul de gravitate pentru a crea un mediu ofensator și de a leza demnitatea persoanei vizate.

Mai mult decât atât, în actul administrativ contestat nu sunt motivate și indicate, întrunirea celor 3 elemente de bază pentru existența unui fapt de discriminare, și anume: dreptul încălcat; criteriul protejat, și tratamentul diferențiat în situații similare. Consiliul a indicat despre criteriul protejat (originea etnică), dar la caz pe lângă lipsa dreptului afectat (îngrădit) nu a indicat nici tratamentul diferențiat la care ar fi fost expusă petiționara, în situații similare cu alte persoane. Astfel, în mod consecutiv, în lipsa discriminării în sine, nu poate fi considerată hărțuire pe criteriu de etnie, care la caz, nu întrunește nici un element ce ar indica „comportament nedorit care conduce la crearea unui mediu intimidant, ostil, degradant, umilitor sau ofensator, avînd drept scop sau efect lezarea demnității unei persoane pe baza criteriilor stipulate de prezenta lege”, în sensul art. 2 al Legii nr.121/2012.

Instanța de apel a invocat și faptul că, la adoptarea deciziei contestate, Consiliul nu a oferit o analiză a contextului afirmațiilor expuse de către apelant, nu a evaluat impactul eventual al deciziei asupra libertății de exprimare, dacă sunt întrunite condițiile excepțiilor prevăzute în art. 10 alin. (2) al CEDO și Legii cu privire la libertatea de exprimare. În acest context, Colegiul va puncta că, în cazul dedus judecății, stabilirea și sancționarea discriminării sub forma hărțuirii constituie o restrîngere a libertății de exprimare, care respectă criteriile art. 10 alin. (2) CEDO. Or, motivarea deciziei contestate nu include analiza de bază a acestor

criterii, și anume: stabilirea limitării prin lege, scopul restrîngerii ține de apărarea unui interes public care se regăsește în art. 10 alin. (2) CEDO și limitarea este necesară într-o societate democratică.

Mai mult, instanța de apel a subliniat că, potrivit motivării actului administrativ supus controlului de legalitate, Consiliul a decis că faptele constatate reprezintă hărțuire pe criteriu de origine etnică, punctând că afirmațiile utilizate sunt stereotipice și trebuie excluse, deoarece plasează într-un context social negativ întreaga comunitate etnică. Astfel, Consiliul a apreciat acțiunile apelantului în ansamblu și nu cu referire doar la petiționară, ceea ce este inadmisibil, or, pct. 38 din Regulamentul de activitate al Consiliului pentru prevenirea și eliminarea discriminării și asigurarea egalității aprobat prin Legea cu privire la activitatea Consiliului pentru prevenirea și eliminarea discriminării și asigurarea egalității nr. 298 din 21.12.2012, indică expres, că, plângerea se depune în nume propriu, în interesul altei persoane doar cu acordul acesteia, în interesul unui grup de persoane sau al unei comunități. Plângerea se depune personal ori prin reprezentant.

La caz însă, nu se regăsește decât plângerea depusă de petiționara Savin Veronica, în timp ce Consiliul concluzionează și apreciază acțiunile apelantului în raport cu toți reprezentanții etniei, care nu sunt subiect de sesizare și din numele cărora terțul nu acționează. Prin urmare, Consiliul nu poate să se expună asupra existenței sau nu a elementului de discriminare vizavi de alte persoane decât cele care l-au sesizat, sau față de care s-au autosesizat.

La data de 01 martie 2022, Consiliul pentru Prevenirea și Eliminarea Discriminării și Asigurarea Egalității a depus recurs nemotivat împotriva deciziei din 16 februarie 2022 a Curții de Apel Chișinău, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea integrală a deciziei instanței de apel cu emiterea unei noi decizii de respingere integrală a acțiunii (f.d.221, vol.II).

Ulterior, la data de 11 mai 2022 Consiliul pentru Prevenirea și Eliminarea Discriminării și Asigurarea Egalității a prezentat motivarea recursului (f.d.3-6, vol.II).

În susținerea recursului a invocat că, Curtea de Apel Chișinău a interpretat în mod eronat prevederile pct. 11 din Regulamentul de activitate al Consiliului aprobat prin Legea nr. 298/2012, concluzionând că cvorumul de cel puțin 4 membri se impune ședințelor de audieri.

Or, punctul 11 din Capitolul II Organizarea și funcționarea Consiliului din Regulamentul de activitate al Consiliului aprobat prin Legea nr. 298/2012, reglementează aspectele privind modul de desfășurare a ședințelor Consiliului la adoptarea deciziilor (ședințe de deliberare). Astfel, ședințele de deliberare ale Consiliului sunt deliberative dacă la ele participă 4 membri ai Consiliului, iar conform pct. 63 din Regulamentul de activitate al Consiliului aprobat prin Legea nr. 298/2012, Consiliul deliberază în ședință închisă. Deci, prezența unui număr de cel puțin 4 membri ai Consiliului este necesar doar pentru ședințele de deliberare ale Consiliului și nu pentru cele de examinare a plângerilor (ședințe de audieri). Astfel, opinia instanței de apel privind aplicabilitatea pct. 11 din Regulamentul vizat și pentru ședințele de audieri privind cvorum necesar sunt neîntemeiate.

Legea cu privire la asigurarea egalității nr. 121/2012, la art. 2, pe lângă discriminarea directă, reglementează mai multe situații care constituie discriminare, precum hărțuirea, instigarea la discriminare, discriminarea prin

asociere, victimizarea, fiecare dintre acestea se caracterizează prin elemente distincte.

Prin urmare, analizând natura alegațiilor expuse în plângere, Consiliul le-a supus examinării prin prisma elementelor constitutive ale hărțuirii, considerându-le că acestea atentează la valoarea supremă - demnitatea umană. Astfel, pentru a putea fi instituită prezumția hărțuirii, faptele deplânse trebuie să caracterizeze cumulativ următoarele elemente: a) comportamentul nedorit, b) care a condus la crearea unui mediu intimidant, ostil, degradant, umilitor sau ofensator, c) scopul sau efectul comportamentului a fost să lezeze demnitatea, d) pe baza unui criteriu protejat.

Astfel, a menționat recurenta că Consiliul, examinând alegațiile petiționarei (terțului Veronica Savin) și studiind materialele anexate, a instituit prezumția hărțuirii. Drept comportament nedorit, Consiliul a reținut utilizarea următoarelor remarci: reprezentant al grupului etnic - romi, la nivel de subconștient vă tentează să comiteți noi infracțiuni de sustragere, motiv din care, față de persoana mea recidivați în materie de estorcare (...) caracteristică comportamentală care potrivit studiilor se manifestă la exponenții minorității de etnie romă denumiți și țigani. Prin aceste sintagme este vizată etnia romă într-un context negativ și acestea ating nivelul I de gravitate pentru a crea un mediu ofensator și de a leza demnitatea persoanei care este percepută sau despre care se solicită a fi asociată cu flagelul atribuit etniei. Consiliul a reținut că esența expresiilor/remarcilor se concentrează pe aspectul etnic și pe stereotipurile atribuite acestei etnii. Respectiv a stabilit incidența criteriului protejat - etnie. La fel, a reținut și legătura de cauzalitate cu petiționarea a acestui criteriu protejat de discriminare.

Consiliul a notat că asemenea faptă și anume utilizarea expresiilor discriminatorii la adresa petiționarei (terțului Veronica Savin) concentrate pe aspectul etnic și pe stereotipurile atribuite acestei etnii, reprezintă o conduită vădit intenționată spre a leza onoarea și demnitatea dânzei, cu scopul de a o prezenta ca un potențial infractor sau o persoană predispusă să săvârșească infracțiuni doar din motiv că ar fi exponent al acestei etnii și că, astfel, s-ar justifica eventualele încălcări pe care aceasta le comite.

A relatat recurenta că concluziile instanței de apel reprezintă o ignoranță și o interpretare eronată a celor constatate de Consiliu la emiterea decizie pe cauza nr. 174/20.

La data de 12 mai 2022, Savin Veronica a depus recurs împotriva deciziei din 16 februarie 2022 a Curții de Apel Chișinău, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea integrală a deciziei instanței de apel și menținerea hotărârii primei instanțe.

În motivarea recursului, Savin Veronica a indicat că decizia instanței de apel este una arbitrară, neîntemeiată, contradictorie, părtinitoare, cu interpretarea eronată a normelor de drept material și procedural.

A relatat recurenta că instanța de apel a interpretat eronat prevederile Regulamentului de activitate al Consiliului aprobat prin Legea nr. 298/2012 și a conchis greșit existența cvorumului de 4 persoane la examinarea plîngerilor.

Decizia Consiliului pentru Prevenirea și Eliminarea Discriminării și Asigurarea Egalității nr. 174/20 a fost adoptată în a 56 zi din momentul începerii curgerii termenului general în care o procedură administrativă trebuie finalizată deci, în limitele termenului conferit de legislație. Or, pentru examinarea obiectivă,

multilaterală și completă a speței, s-a dispus prelungirea termenului procedurii administrative pînă la 90 zile. Astfel, începînd cu 17.09.2020 și pînă la 13.11.2020 Consiliul pentru Prevenirea și Eliminarea Discriminării și Asigurarea Egalității a desășurat toate operațiunile administrative relevante examinării cauzei și a adoptat Decizia nr. 174/20.

A notat recurenta că decizia Consiliului pentru Prevenirea și Eliminarea Discriminării și Asigurarea Egalității cu nr. 174/20 din 13.11.2020 denotă cert că, instituția reieșind din plîngerea depusă de recurentă a constituit prezumția de hărțuire pe criteriu de origine etnică admis de Hlopețchi Igor Pavel în privința cet. Savin Veronica și nu a grupului etnic romi per ansamblu.

În conformitate cu art. 244 alin. (1) Cod administrativ, hotărârile curții de apel ca instanța de fond, precum și deciziile instanței de apel pot fi contestate cu recurs.

Iar, conform art. 245 Cod administrativ, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la 16 februarie 2022, Consiliul pentru Prevenirea și Eliminarea Discriminării și Asigurarea Egalității a depus recurs nemotivat la 01 martie 2022. Decizia motivată din 16 februarie 2022 a Curții de Apel Chișinău a fost recepționată de către Consiliul pentru Prevenirea și Eliminarea Discriminării și Asigurarea Egalității la data de 13 aprilie 2022 conform avizului de recepție (f.d.227, vol.II).

Prin urmare, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ menționează că recurenta s-a conformat prevederilor legale și a depus recursul nemotivat la 01 martie 2022, iar recursul motivat la 11 mai 2022, în termenul prevăzut de art. 245 din Codul administrativ.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la 16 februarie 2022, Savin Veronica a depus recurs la 12 mai 2022. La materialele dosarului nu sunt date care confirmă expedierea și notificarea dispozitivului deciziei precum și decizia motivată a instanței de apel la adresa recurtei Savin Veronica. Prin urmare, recursul depus la 11 mai 2022 se consideră a fi depus în termen.

La data de 03 iunie 2022 și 14 iunie 2022 Hlopețchi Igor Pavel a depus referință, solicitând respingerea recursurilor depuse de către Consiliul pentru Prevenirea și Eliminarea Discriminării și Asigurarea Egalității și de Savin Veronica ca fiind inadmisibile.

Examinând temeiurile invocate în recursurile depuse de Consiliul pentru Prevenirea și Eliminarea Discriminării și Asigurarea Egalității și de Savin Veronica, în raport cu materialele cauzei, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție le consideră inadmisibile, din următoarele motive.

În conformitate cu art. 246, alin. (1) Cod administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă este inadmisibil, recursul se declară ca atare printr-o încheiere, iar în acord cu alin. (2) din art. 246 Cod administrativ, recursul se declară inadmisibil în special în cazurile enumerate la literele a)-f).

Din analiza acestor prevederi, rezultă că admisibilitatea/inadmisibilitatea recursului, în special, nu se limitează doar la temeiurile menționate ci urmează să însușească în condițiile Codului administrativ exercitarea efectivă a unui control de legalitate, veritabil bazat pe temeiuri concludente și serioase.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține cu valoare de principiu jurisprudențial, că sintagma „în special” denotă caracterul neexhaustiv al temeiurilor de inadmisibilitate și în același timp oferă un drept exclusiv al instanței de recurs de a filtra cererile de recurs care nu prezintă o motivare suficient de serioasă și care pe cale de consecință nu pot însuși un eventual succes rezultat din examinarea cererii în completul de 5 judecători.

În această ordine de idei, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ reține, că Codul administrativ dezvoltă nu doar caracterul nedevelopativ al recursului dar și cerința de seriozitate a cererii din perspectiva invocării unor veritabile și esențiale încălcări de drept procedural și material capabile să răstoarne deciziile instanței de apel contestate sau, după caz, hotărârile Curții de Apel ca primă instanță într-o eventuală examinare în fond și invocare ex officio a erorilor de drept.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ notează că pentru a trece testul de admisibilitate, cererea de recurs trebuie să conțină o motivare convingătoare și întemeiată în condițiile nominalizate mai sus. Acest argument rezultă și din particularitățile de formă ale reglementării recursului în Codul administrativ și anume din sintagma „motivarea recursului” de la art. 245 alin. (2) din Codul administrativ. În consecutivitate, motivarea cererii de recurs în circumstanțele expuse se referă la formalitățile pe care trebuie să le întrunească cererea în vederea rezistării testului și filtrului de admisibilitate.

De asemenea, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție accentuează că admisibilitatea recursului trebuie privită și în contextul rolului și funcției legale a instanței judecătorești supreme care constă, în special în asigurarea și interpretarea uniformă a legilor la examinarea cauzelor de contencios administrativ.

Astfel, motivarea oricărei cereri de recurs trebuie să țină cont pentru a trece filtrul de admisibilitate și a avea succes, de aceste însușiri de ordin legal fundamental.

În acest sens, CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise [Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45). Curtea a mai reiterat că modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective, urmând de ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996,

Reports 1996-1, p. 141, § 39). La fel, conform jurisprudenței CtEDO, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea *Helmerts c. Suediei* 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În circumstanțele menționate, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a declara inadmisibile recursurile depuse de Consiliul pentru Prevenirea și Eliminarea Discriminării și Asigurarea Egalității și de Savin Veronica.

În conformitate cu art. 230 și art. 246 din Codul administrativ, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursurile depuse de Consiliul pentru Prevenirea și Eliminarea Discriminării și Asigurarea Egalității și de Savin Veronica se declară inadmisibile.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

judecătorii

Aliona Miron

Iurie Bejenaru